

חידון שעשועון מחלקי המים לקטנים ולגדולים

חידון 1: שאלות כלליות

התשובות

לקטנים +

1. "והגדת לבנד" (שמות יג ח), אבל גם מהמילה אגדה
2. 1. הא לחמא עניא, 2. המוציא לחם מן הארץ (3. נותן לחם לכל בשר)
3. מצה היא מריבה ("הן לריב ומצה תצומו") אוכלים את המצה ומחסלים את כל המריבות (המחלוקות)
4. חס, חסה
5. שולחן ערוך, שולחן ערוך, ערוך השולחן.
6. כר-פס
7. כורך
8. פסח פירושו לדלג, לעבור מעל משהו. המילה מוזכרת הרבה בשמות פרק יב ומכולם בחרנו את פסוק כז: "וְאִמְרָתֶם זָבַח פֶּסַח הוּא לְה' אֲשֶׁר פָּסַח עַל בְּתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת מִצְרַיִם וְאֶת בְּתֵינוּ הִצִּיל וַיִּקַּד הָעַם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ".
9. לבן הארמי שבקש לעקור הכל
10. המן (וגם הדסה).
11. לרשע ולשאינו יודע לשאול
12. מיגון לשמחה, מאבל ליום טוב
13. שבעים (ובמשנה בפרקי אבות ה כא, גיל שישים)
14. כי-לא-חמץ, קילו חמץ, בבדיחותא
15. חמ-עץ, בבדיחותא
16. המן
17. פה-רך, פרך, פרח
18. הדסה ושערי צדק
19. נגב, בני ברק, ירושלים, מרחביה, ראש פינה, נוב, ירדן
20. צפרדע, כינים, ערוב, גמל, צאן, נשר, אילה, אריה, שור, חתול, כלב, גדי, דבורים
21. 250 מכות שלקו המצרים על הים.
22. כוסות, קושיות, לשונות של גאולה, בניס, אמהות.
23. שלושה הדברים שרבן גמליאל הקפיד לומר: פסח, מצה ומרור
24. חומשי תורה וגם חמישה זקנים שהיו מסובים בבני ברק
25. שלושה עשר המידות. יש שתיים כאלה למי מהן הכוונה? למידות שהתורה נדרשת או למידות הרחמים? להסתכל בהגדות עם פירושים
26. ארבעה עשר – יום הקרבת הפסח וגם דיינו. חמישה עשר – סימני הסדר ותאריך חג הפסח בניסן.
27. ארבעים מכות וגם השנים במדבר, חמישים מכות על הים ושבעים פעמיים: הריני כבן שבעים שנה, בשבעים נפש ירדו אבותיך מצריימה.
28. ארבע מאות שנות שעבוד עפ"י ברית בין הבתרים

ליותר גדולים

1. רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית
2. פעם אחת, ויאמינו בה' ובמשה עבדו, בדרשת ר' יוסי הגלילי
3. בהלל: בית אהרון בטחו בה'.
4. "דוד בן ישי עבדך משיחך" בסוף תפילת נשמת
5. הפיוט אחד מי יודע
6. "ואתן לעשו את הר שעיר ... ויעקב ובניו ירדו מצרים". ולוט נזכר בפיוט ואמרתם זבח פסח: הַלְּפָץ לוֹט מֵהֶם וּמִצֹּאת אֶפֶה בְּקֶץ פֶּסַח בפיוט ואמרתם זבח פסח – "נשמדה מדין בצליל שעורי עומר"
8. הלל המצרי והלל הגדול. את הראשון אומרים בחג הראשון של פסח 3 פעמים ואת השני פעמיים.
9. "ארמי אובד אבי" לקוח מפרשת הביכורים בפרשת כי תבא. קוראים את הפרשה ולא מביאים ביכורים.
10. 1. בפיוט ויהיה בחצי הלילה: "שנאה נטר אגגי וכתב ספרים" 2. בפיוט ואמרתם זבח פסח – "קהל כנסה הדסה לשלם צום בפסח", שאז צמו בפסח. ובהמשך שם: "ראש מבית רשע מחצת בעץ חמישים".
11. תשעה ירחי לידה באים לפני שמונה ימי מילה
12. חמץ, מצה
13. בני ישראל יהיו כעפר הארץ (ספר בראשית). הכינים היה כעפר הארץ (ספר שמות).
14. כינים, ברד, מכת בכורות
15. 1. לחם עוני של עבדים ועניים 2. חיפזון היציאה ממצרים "ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עוגות מצות כי לא חמץ" (שמות יב לט)
16. הלל (פסחים פרק ה)
17. לוט, בראשית יב ח: "ויעש להם משתה ומצות אפה".
18. אברהם, מוזכר בפיוט ואמרתם זבח פסח: "הִסְעִיד נֹצְצִים עֲגוֹת מִצֹּאת בְּפֶסַח"
19. יין קידוש נר הבדלה זמן. והשני אותו הדבר רק בסדר שונה (פסחים דף קב ע"ב, קג ע"א) – סדר הקידוש וההבדלה בליל הסדר שחל במוצאי שבת.
20. חיפזון וגם חמץ ומצה שנאכלים ביחד (לא היה איסור של בל יראה ובל ימצא, כמו גם לא בפסח שני)
21. יצא "בשר צלי שלוק ומבושל" של בית המקדש ונכנס "כולנו מסובים". (שאלה: האם לא קיימו "כולנו מסובים" גם בזמן בית המקדש?)
22. צִפּוֹן וְצִפּוֹן
23. זרוע נטויה
24. ארב - ארבה
25. כוס ישועות

למטיבי לכת

1. יהושע פרק ה, מלכים ב פרק כג (יאשיהו), דברי הימים ב פרק ל (חזקיהו), שם פרק לה (יאשיהו), יחזקאל פרק מה, עזרא פרק ו,
2. כל אחד יעשה את החשבון לפי זמנו ויאמר בקול רם ליושבי הסדר.
3. "עוגות מצות כי לא חמץ" (שמות לב יט)
4. אגריפס המלך בבית שני וקיבל מספר "כפלים כיוצאי מצרים" (פסחים סד ע"ב)
5. זמן קריאת שמע "משיבחין בין תכלת ללבן" (מסכת ברכות פרק א)
6. ופסח ה' על הפתח
7. פה-סח

8. אנשי יריחו שהיו "כורכים את שמע", מסכת פסחים פרק ד משנה ח.
9. יישנו כדי שישאלו ואם ישאלו אולי גם יישנו - התינוקות, יישנו במשמעות כפולה, לישון ולשנות.
10. האירועים המרכזיים של מגילת אסתר אירעו בפסח.
11. מועדים
12. מימים ימימה
13. יעקב "'ויחף את העם לשני מחנות" (ספר בראשית), מחצית השקל (ספר שמות), קרבן אהרון ובניו ביום הימשח אותו (ויקרא ו יג), שלל מדין (במדבר פרק לא), ויש עוד..
14. פסח שני

חידות אבן עזרא

1. צור – הקב"ה, ציר – משה, צאן – בני ישראל, צר – פרעה
2. משה
3. לא אד"ו ראש ולא (ע) בד"ו חג, מכללי הלוח העברי.

חידות מחלקי המים

1. פסח. פי"ה - חיים ומוות בידו, משה בן שמונים בעומדו לפני פרעה. סמ"ך – גילו של יצחק בלדתו עשו ויעקב. חי"ת – שמונת ימי המילואים. פה-סח ממלל, פוסח - מדלג.
2. מצרים. אביו הוא חם. פוט הוא אחיו, דוד הוא לנמרוד, בניו הם כפתורים, מצר-ים. (בראשית פרק ו).
3. יין שהוא בגימטריה 70 וכן המילה סוד. וזהו מספר אבותינו ביורדם למצרים.
4. המשך המשנה: "מזכירין יציאת מצרים בלילות" שאנו מקצרים ולא מבאים את הברייתא הצמודה לה. ראו בגמרא ברכות יב ע"ב: "תניא, אמר להם בן זומא לחכמים: וכי מזכירין יציאת מצרים לימות המשיח? והלא כבר נאמר: הנה ימים באים נאם ה' ולא יאמרו עוד חי ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים, כי אם חי ה' אשר העלה ואשר הביא את זרע בית ישראל מארץ צפונה ומכל הארצות אשר הדחתים שם! - אמרו לו: לא שתעקר יציאת מצרים ממקומה, אלא שתהא שעבוד מלכיות עיקר, ויציאת מצרים טפל לו". ואולי גם בפיוט "קרב יום אשר הוא לא יום ולא לילה".

חג שמח וליל סדר מהנה
מחלקי המים
מים שלנו ושל אחרים
כשרים לפסח ולכל ימות השנה